

*'Silence and quiet
are not the same condition.'*

DAVID TOOP, *Haunted Weather*

*'In the West, silence has
for many centuries been
unfashionable.'*

R. MURRAY SHAFER, *The music
of the environment*

MAARTEN VAN CAUWENBERGHE: Ik sluit mij volledig aan bij de twee citaten. Stiltes zijn uitermate belangrijk binnen het componeren van muziek. Zij kunnen veel meer spanning opbouwen dan zogezegd spannende muziek. Stille voor de storm. Stiltes creëren ook ruimte en geven extra dimensies binnen je werk. Meestal echter neem ik ook wel stiltes op, want zoals David Toop zegt: stilte is niet hetzelfde als niets horen. Stille kan je voelen. En als je het opneemt, lijkt het alsof je niets hoort – maar je hoort stilte.

ARTHUR SAUER: Stille is goed bruikbaar om duidelijk te maken dat er de hele tijd iets geklonken heeft. Een doorsnee film heeft bijvoorbeeld altijd geluid. De geluidsman neemt hiervoor zogenaamd *setnoise* op. Ik heb bijvoorbeeld in de voorstelling *De Grote Oorlog (Hotel Modern)* een scène waar het voor het eerst echt stil wordt (dus ook geen *setnoise*) als iemand langzaam sterft. De stille voelt drukkend. Dit is eenzelfde soort ervaring als degene die je in een geluidsdode ruimte hebt. Je hoort je zenuwen en je hoort je bloed ruisen. Heel onaangenaam. Verder heeft stille natuurlijk alles te maken met frasering. Betekenis ontstaat door onderscheid en de stille maakt het onder andere mogelijk om onderscheid te maken.

DDV: Stille is het korte moment van doofheid na het abrupte einde van een *noise*-optreden.

SIMON WILLIAMS: Stille geeft perspectief aan het narratieve (aspect) van geluid. Stille is goud waard en regelmatig bestaat stille niet. Heel lang geleden werkte ik als sociaal werker met dove mensen. In het begin was dat vreemd: ik die geobsedeerd was door geluid, bracht mijn dagen door met mensen die niet konden horen! Dat fascineerde mij mateloos. Bovendien leerde ik dat het zelfs voor hen nooit stil is.

PIERRE BASTIEN:

Voor mij is dat niet echt een vraag: stille is altijd al inherent geweest aan muziek. Merkwaardig genoeg noemt men die stille 'rust', alsof geluid iets uitputtend is! Als ik het nodig vind, gebruik ik stille. Zonder daarover te theoretiseren.

PETER VAN HOESEN:

Stille is de mogelijkheid tot contrast – essentieel vanwege zichzelf, maar ook vanwege de mogelijkheid tot verandering.

MARC APPART:

Stille fungeert voor mij als de architectuur van de constructie van een compositie. Stille is structurerend en hyperdynamisch.